Vijfde Jaargang, Nummer 11 Verschijnt elke veertien dagen 10 Junie 1933

LABORISTA ESPERANTISTO
ARBEIDER ESPERANTIST

ORGAAN VAN DE FEDERATIE VAN ARBEIDERS-ESPERANTISTEN IN HET GEBIED VAN DE NEDERLANDSE TAAL

Redaksie: Middenweg 226, Amsterdam-O. Adm. Valentijnkade 2, Amsterdam-O. Postgiro No. 144698, Gem. Giro A'dam F 930
Sekretariaat van de Fed. van Arbeiders-Esperantisten: Mercatorstraat 133, Amsterdam-W. In België: Tweemontstr.124, Deurne-Antwerpen

Abonnementsprijs f 1,25 per jaar. Voor leden gratis. Prijs losse nummers f 0.05 per eksemplaar. Oplaag 3200 eksemplaren.

ALS ESPERANTO-ONDERWIJZER IN ZWEDEN

Wetend dat onze kam. Aarse, die esp. kursussen in Zweden leidde, weer terug was, verzochten we hem een en ander van zijn bevindingen te vertellen waaraan hij gaarne voldeed. Red.

Zweden geldt als het land, dat de meeste propaganda voor Esperanto maakt, als het land met de meeste kursussen, als het land met de meeste buitenlandse onderwijzers voor Esperanto, kortom als het meest „verdema" land.
Van het Stockholmse distrikt voor Arbeiders-esperantisten mocht ik een uitnodiging ontvangen en zo verliet ik 20 September Holland.
's Avonds 10 uur van de volgende dag bereikte ik Trälleborg en even daarna zou ik het voor mij geheel vreemde landschap zien. Nee, nog niet. Pas de volgende morgen om 6 uur, toen het weer licht werd zag ik het land van Selma Lagerlöf en om 8 uur bracht de trein mij geheel onverwachts in het hart van Stockholm.
Gelukkig, de lange reis was voorbij, het werk ging beginnen.
Aan het station werd ik heel hartelik door de kameraden Johanson en Olsson ontvangen, resp. redakteur en penningmeester der Zweedse Arbeiders-esperantisten. En direkt moet ik de stad zien. Maar daar schrijf ik nu niet over. Ik zal niet vertellen van mijn eerste worstelingen met de zweedse taal, van mijn eerste wanhopige pogingen aan het linkse verkeer te wennen, zodat ik 's avonds een gevoel had alsof mijn hoofd verkeerd op mijn romp zat en ik niet meer wist wat links en rechts was.
Nee, ik word direkt ernstig en moet over mijn Esperantowerk schrijven.
Er zijn moeilikheden. Het distrikt Stockholm is zo juist gesticht, er moet een nieuw terrein ontgonnen worden, ervaring is er nog niet. Tot nu toe werden bijna alle kursussen geregeld door het Zweedse Esperanto-Instituut, waarin alle Esperanto-verenigingen verenigd waren. Dit geschiedde niet tot volle tevredenheid der Stockholmse arbeiders-esperantisten, vandaar de vorming van het distrikt. Eind September zijn er slechts 3 kursussen, maar eind Oktober zijn er *42 met ruim 800 leerlingen*, aantallen tot nu in Stockholm niet bereikt.
Het Instituut besteedde veel tijd en geld aan een enigszins luidruchtige straatpropaganda, de arbeiders-esperantisten plaatsen een artiekel met portret van de buitenlandse onderwijzer in sos. dem. en anarchistiese kranten, er is kontakt met de vakbonden en de kursussen komen.
In geen land zijn de voorwaarden zo gunstig voor Esperanto als in Zweden. De grote sos. dem. partij is er vóór, het orgaan plaatst verslagen en artiekelen over Esperanto op de voorpagina, de anarchistiese bladen hebben Esp. rubrieken, de vakbonden steunen geldelik de kursusen, de meesten stellen voor niets hun lokalen ter beschikking, de leiding van ABF, het Zweedse Instituut voor Arbeidersontwikkeling, een organisatie met 1½ millioen leden waaronder 40.000 werkers en studerenden, steunt in vele plaatsen de esperanto-beweging. In de leiding zitten tegenstanders, nog zijn er vele kursussen in de engelse en duitse taal maar de massa wil Esperanto. De Esperantobeweging zelf is nog zwak. De zweedse arbeiders-esperantisten hebben op papier 1700 leden waarvan 1000 op 1 Mei hun kontributie hebben betaald. De groei in de laatste tijd is echter zeer sterk. September 1932 waren er 400 leden, Januarie 1933 800 leden en als 't SAT-kongres begint zal de SLEA waarschijnlik in 1 jaar 4 maal zo sterk geworden zijn. De neutrale beweging heeft ongeveer 800 leden. Andere Esperantisten zijn er niet.
Deze getallen zijn zeker te klein voor een land met een zo sterke en bewuste arb.-beweging. De zweedse organisaties zijn numeriek heel sterk. De Moskou-kommunisten hebben 7000 leden, de vrije kommunisten, de zweedse O.S.P. 15.000, de sos.-dem. 300.000, waarbij dan vele vakbonden als 't ware automaties zijn meegeteld. Voor de Esperantisten dus een breed werkterrein en een grote taak de vele kursisten te organiseren.
Holland is Zweden hierin vooruit. Ondanks veel tegenwerking heeft ons land de sterkste esperanto-organisaties.

De kursussen.

Met grote belangstelling heeft het bestuur van de ABF dit jaar de Esperanto-kursussen in Stockholm en het optreden van het nieuwe distrikt gadegeslagen en spesiaal de kursussen met buitenlandse onderwijzers.
Waarom nemen de Zweden zo graag buitenlandse onderwijzers?
Het allereerste argument is: dan leer je beter spreken, want je bent gedwongen alleen in esperanto te spreken en bovendien leer je verstaan.
In de twede plaats komen er in Zweden veel meer kursisten als er een buitenlander onderwijst.
Ik verwonderde mij er over, dat er steeds gezocht werd naar buitenlanders, daar de ekonomiese kwestie toch altijd een probleem is, maar rektor Sam Janson, een vooraanstaand neutraal esperantist, verzekerde mij, dat de Zweden met zweedse onderwijzers stellig niet dezelfde resultaten bereiken. Hij beweerde, dat de onderwijsresultaten bij buitenlandse onderwijzers veel beter zijn. Daar onze vriend in de eksamenkommissie zitting heeft, kan hij het weten.
Ik voor mij was van mening, dat dit hoofdzakelik van de persoonlikheid van de onderwijzer afhangt en van de leerlingen, want ook deze vor-

men een faktor. Ook zijn er zweden, die beginkursussen onder leiding van een buitenlander veroordelen. Ze zijn bang hem niet te begrijpen. De oorzaak van dit gevoel berust op het feit van vele mislukte kursussen geleid door buitenlanders die onderwijskapasiteiten misten. Ook het vraagstuk der onderwijskrachten is nog een probleem in Zweden. Wil men Esperanto zo gauw mogelik doen zegevieren, dan moet iedere kursus minstens een sukses zijn.

Een klein voorbeeld.
De tremdireksie van Stockholm organiseerde voor het eerst vervolgkursussen met een buitenlandse leerkracht, waarvoor ze mij uitnodigde. Met een zekere schroom deed ze dat, want ze geloofde niet in het sukses. Het resultaat was, dat van de 29 uit het trempersoneel er 27 tot het einde de 25 lessen van de vervolgkursus volgden, getallen die nog nooit een kursus in de engelse of duitse taal bereiken konden. Het volgend jaar zal de tremdireksie in Stockholm meer Esp. kursussen organiseren.
Als buitenlands onderwijzer stond ik eind September voor verschillende problemen.
Beginkursus voor kinderen, idem vervolgkursus, beginkursus volwassenen en idem vervolgkursus.
Alles alleen in Esperanto. Leesstof, oefeningen, lessen, alles zelf in elkaar zetten.
Vooral de kinderkursussen leverden geweldige moeilikheden op, 't meest de beginkursus. Toch was het de kursus, waar ik het meest van hield en ze was nog wel op zondagmorgen. Ik zie ze nog voor mij, dat fijne troepje kleinen en groten. Als de meisjes binnenkomen maken ze een kleine kniebuiging en de jongens zijn buitengewoon beleefd.
Toch zijn er bengels onder. Als ze maar eens loskomen uit de stijve zweedse vormen.
De kleinste meisjes zijn de beste leerlingen. Sommigen leren de taal zo rap, dat ik met mijn onderwijzerservaring ten opzichte van kinderen (en optimisties behoef je dan niet te zijn) mijn ogen moest uitwrijven of het wel waar was. Ja, ik zie je nog, jij kleine Brita, die op de grote avond een kleine toespraak hield, jij Riet, jij Peer, jij Greta Garbö, en jij Mari. Ik hoop jullie nog eens terug te zien!
Aan 't eind van de kursus de grote avond. Onder geweldige belangstelling deden de kinderen hun eksamen. Ze vertaalden zin voor zin, een lezing met lichtbeelden over Holland en deden hun ouders, niet-esperantisten, beschaamd staan. Dit was het probleem van de kinderkursus. Esperanto per Esperanto, de kinderen horen en spreken alleen Esperanto, zoveel mogelik altans, aan 't eind geeft een buitenlands onderwijzer aardrijkskunde over zijn eigen land, wat niet alleen door de kinderen begrepen maar ook vertaald wordt. De verwerkeliking van een klein deeltje uit een groot toekomstideaal.
De kursussen voor volwassenen hebben natuurlik een ander aspekt. Het probleem, alleen Esperanto, blijft even moeilik, en het probleem 25 lessen voor beginkursus en 25 voor de vervolgkursus, het uitdenken van 50 verschillende interessante en toch leerzame lessen vraagt geweldig veel denkkracht en energie.
De zweden hebben niet alleen de techniese voorwaarden voor het esperanto-onderwijs maar ze bezitten ook de vasthoudendheid en de werkzaamheid.
Ik ontzeg aan het zweedse volk een zekere originele intelligentie, het algemene voorkomen van de zweed zegt dat reeds duidelik genoeg, maar vasthoudend en energiek is het als de hond, die zijn tanden in de buit zet en deze niet meer loslaat, voordat hij hem geheel meester is.
Ik had het grote genoegen een kursus te leiden even buiten Stockholm in Ulrikstal, waar de gehele kursus tot het einde bleef, 30 lessen over 7 maanden, terwijl de bekwaamheid der leerlingen om talen te leren niet zo heel groot was en de kursus niet gemakkelik. Ik herinner mij duidelik een kursist, die ontzettend moeilik leerde en haast niet kon spreken en veel fouten schreef. Hij bleef tot het einde en nu praat hij over alles en nog wat en schrijft bijna korrekt.
Ik trof leerlingen die reeds voor de derde of vierde maal een vervolgkursus volgden, tegelijkertijd altijd aktief in partij en vakbeweging waren.
De bewering: „Esperanto houdt van de klassenstrijd af" wordt in Zweden heel vaak door arbeiders weerlegd, terwijl menig leider, die steeds weer deze mening herhaalt, ter zake Esperanto dadenloos kritiseert of in 't geheim tegenwerkt. Enkele offisieele arbeiders-instanties in Stockholm weigerden esperanto-kursussen. De tremdireksie verdient een woord van waardering. Zij organiseert kursussen, het volgend jaar zeker meer en betaalt alles, zelfs potloden en schriften.

De esp. onderwijzer temidden zijner leerlingen.

Op de trems van Stockholm treft men vele Esperantisten, voorzien van een reusachtig insinje, ook door de direksie betaald en menigmaal kon ik mij in de praktijk van onze taal bedienen.
In Rasunda, even buiten Stockholm woont veel trempersoneel en daar kan een buitenlander door kinderen met Esperanto geholpen worden.
Overigens leeft Esperanto in Stockholm al evenmin in de praktijk als overal elders. In 't station, in de postkantoren, in sommige winkels wordt duits gebrabbeld. Er is één kafee, waar een spijskaart hangt, in esperanto gesteld, maar binnen spreekt niemand Esperanto.
In het arbeiderskafee van de A.B.F. zijn 2 beginnende esperantisten. Er is dus daar ook nog ontzettend veel te doen, maar het optreden van het distrikt van arbeiders-esperantisten belooft veel voor de toekomst, mits het lukt uitstekend onderwijs te organiseren. In het klubleven van de arbeiders-esperantisten in Stockholm heerst een levendige opgewekte sfeer. Er wordt veel gezongen en koffie gedronken. Naast de koffie eet men veel brood en koek. Van de laatste 4 soorten.
De programmaas staan meestal niet op hoog peil. Het algemene kulturele peil in Zweden is lager dan in Holland. Dat merk je overal, in het konsertgebouw, in de opera, in de bioskopen, in de politieke vergaderingen, in het esperantoklubleven.
Het geestelik leven is minder levendig dan in Holland. De radio biedt daar niet datgene, wat ze in Holland biedt.
De programmaas bij de burgerlike esperantisten lijden aan hetzelfde euvel. De zweedse esperanto-beweging kan groot en sterk worden. De zweedse arbeider is veel verdraagzamer en meer eensgezind. In de esperanto-beweging werken kommunisten, anarchisten, sosialisten, sosiaal-demokraten, zonder veel geharrewar naast elkaar. Op 1 Mei trekken de Stockholmse arbeiders in gesloten kolonne op, 70.000 man, alle partijen in één stoet, naar hetzelfde terrein waar alle partijen het recht tot spreken hebben op verschillende punten.
De zweedse geest is breed en verdraagzaam. Ook Esperanto behandelt men een beetje breder dan in Holland.
Zo gezien heeft Esperanto in Zweden een grote kans. Maar alles hangt af van de esperantisten zelf. Tot nu toe staat de esperanto-beweging in haar kinderschoenen, het is een zoeken, tasten, en worstelen. Maar in sommige plaatsen is reeds een stevige basis, o.a. in Stockholm. Na enige jaren is Zweden in Esperanto zeker de andere landen numeriek vooruit.

SIMON AARSE.

Onder leiding van
Degenkamp en Faulhaber

ONS TAALBLAD

Adres:
Rietstraat 40, Utrecht

PERSOONSNAMEN IN ESPERANTO.

We hebben in Esperanto een aantal voornamen als *Petro, Johano, Karlo, Gerardo, Vilhelmo* enz., maar hieruit leide men niet af, dat alle voornamen in Esperanto vertaald kunnen worden; nog minder, dat zij vertaald moeten worden. De bestaande namen zijn meest van germaanse, latijnse (of romaanse) en hebreeuwse herkomst. Ook zijn er enkele van slaviese oorsprong. Doch niet alleen mongoolse, maleise en andere niet-kaukaziese namen vinden geen vertaling in Esperanto; ook vele kaukasiese, zelfs ariese namen zijn niet te vertalen, vooral de minder voorkomende namen in de europese talen, en de namen, die aan een kleine stam of klein taalgebied eigen zijn, als kimbriese, bretonse, katalaanse en, in ons land, friese.

Het zou ondoenlik zijn voor al die namen, wier herkomst en verwantschap dikwels heel moeilik na te vorsen is, een passende Esperantovorm te vinden. We vertalen ze dus eenvoudig **niet** en trachten er liever ook geen vertaling voor te maken, die altijd min of meer gewrongen of gezocht zal blijken.

Nu rijst de vraag: **Wanneer hebben we dan een Esperanto-vorm van voornamen te gebruiken en wanneer een oorspronkelike, dus onvertaalde?**

Een zekere en bepalende regelmaat is in onze literatuur niet waar te nemen. In verschillende werken o.a. de bijbel, vertaald door Zamenhof zelf, vinden we zowel vertaalde als onvertaalde namen dooreen. Wil men toch een zekere regelmaat betrachten, dan lijkt het mij het best als volgt te handelen:

Esperanto-namen bezige men:

1e in anekdoten, vertellingen, z.g. „moppen" e.d., waarin geen werkelik bestaande, maar gefingeerde personen voorkomen; waar de naam, noch de vorm ervan, enige betekenis heeft;

2e van historiese personen, die een min of meer internationale betekenis hebben gekregen, zomede van vorsten, wier namen veelal internationaal zijn, en waarvan de oorspronkelike nationale vorm dikwels òf niet algemeen bekend is, òf op de achtergrond is geraakt;

3e. in oorspronkelik in Esperanto geschreven romans, waar de namen van geen gewicht zijn; en juist de Esperanto-namen het oorspronkelike van het Esperanto-werk karakteriseren.

Oorspronkelike, dus nationale namen bezige men:

1e. in vertaalde romans en novellen, waar de originele benamingen gerust het kenmerk mogen blijven van de taal, waaruit het werk is overgezet (Bij het vertalen van romans in een andere nationale taal laat men de namen ook in hun oorspronkelike vorm);

2e. in vertellingen, geschiedenissen en anekdoten van personen, die werkelik bestaan hebben, maar van geen historiese of internationale betekenis zijn;

3e. in alle gevallen, waar men twijfelt, of een Esperanto-naam bestaat of bruikbaar is.

Wil men in geschrift de uitspraak van een naam verklaren, dan is dit natuurlik mogelik, door die namen tussen haakjes te schrijven volgens de regels van de Esperanto-spelling; b.v. Trijntje (*Trejntje*), *Geesje* (*Ĥeŝe*); maar ook dan stuit men op moeilikheden, daar de uitspraak der klinkers in Esperanto en de meeste landstalen nogal verschillend is, en men bovendien van letters gebruik moet maken, die in Esperanto niet bestaan, als: *ö* en *ü* in Geurt (*Hört*), Guus (*Ĥüs*).

LABORI, SKRIBI, VERKI, REDAKTI.

Meestal zal het verschil tussen deze vier werkwoorden wel onmiddellik blijken. Toch zijn er gevallen, waaromtrent men in twijfel kan verkeren, welk werkwoord te gebruiken, of welk het best is, want in meerdere gevallen kan zowel het een als het ander dienen. Daarom hieronder een definitie van elk met een paar voorbeelden:

Labori = werken, arbeiden; zich geestelik of lichamelik min of meer inspannen om iets te doen, te verrichten, vervullen of voort te brengen. *Labori* heeft de ruimste betekenis; *verki, skribi, redakti*, zijn dus vormen van

Wat de pot schaft

Van „goed fatsoen" en een „prinsiepe".

Wij hebben er op deze plaats meermalen op gewezen, dat, wil men Esperanto in dezelfde mate beheersen als zijn moedertaal, men de taal veelvuldig moet gebruiken. Dat we onze eigen taal zo vloeiend spreken vindt immers zijn oorzaak hierin, dat we haar sedert onze kindsheid dageliks van de ochtend tot de avond bezigen! Er zijn echter nog weinig esperantisten, die genoodzaakt zijn Esperanto als **huistaal** te gebruiken, zoals b.v. het geval is waar man en vrouw tot verschillende nationaliteiten behoren. Internationale kongressen, waar Esperanto gesproken wordt, kan niet iedereen bezoeken en buitenlanders behoren nog niet tot onze dagelikse gasten. Van een voortdurend natuurlik gebruik van Esperanto is dus in het algemeen nog geen sprake.

Om zich echter toch een zekere vaardigheid in het gebruik van de taal eigen te maken, is het goed, om elke gelegenheid die zich voordoet, te baat te nemen om Esperanto in toepassing te brengen. Die gelegenheid kan men vinden in zijn afdeling op de konversatie-avond, in het mondeling en schriftelik verkeer met geestverwanten in binnen- en buitenland en in het lezen. Zó moet de beginneling bekwaamheid in het spreken, schrijven en lezen **verkrijgen** terwijl de gevorderde, ja, zelfs de meest ervaren esperantist op deze wijze zijn eens verkregen bekwaamheid moet **onderhouden**, want — eigenlik overbodig om er over te spreken — wie zijn kennis en vaardigheid niet onderhoudt, zal ze langzamerhand verliezen. Daarom zal b.v. iemand, die lichamelike sport beoefent, elk vrij ogenblik benutten om enige lichaamsbewegingen te maken, teneinde lenig te blijven. Zo moet men ook lenig blijven in het gebruiken van Esperanto door de taal zoveel als maar mogelik is toe te passen. Dit wordt in onze organisatie tamelik goed begrepen. Alle korrespondentie tussen het fed. bestuur en de afdelingen geschiedt in Esperanto. Deze gewoonte moedigt ook de jongste afdeling aan om Esperanto te schrijven en al gaat dit de nieuwe afdelingsbestuurders in de aanvang nog niet zo vlot af, nooit ondervinden we hier enige hinder van en langzamerhand raken zij er aan gewend hun gedachten in Esperanto uit te drukken. Zelden gebeurt het, dat een afdeling zich in het nederlands tot het fed. bestuur wendt. Het is in de loop der jaren in onze organisatie een gewoonte geworden, een zaak van „goed fatsoen" om in het onderlinge verkeer Esperanto te spreken en te schrijven **zonder het met elkander te hebben afgesproken!** Hiermee wil ik niet zeggen, dat dit tot in het uiterste is doorgevoerd. O, nee! Wij weten maar al te goed, dat op de groepavonden niet altijd Esperanto gesproken wordt! Daar mankeert nogal wat aan! Maar onze afdelingsbestuurders zijn zich daarvan bewust en doen al hun best dit euvel tegen te gaan. In verschillende afdelingen b.v. is het gewoonte om de huishoudelike vergaderingen in Esperanto te houden. Dat niet ieder daar aan 't woord kan komen, is niet zo erg. Als de zwijgers van nu ernstig willen en zich enige moeite getroosten, kunnen zij binnen afzienbare tijd sprekers worden en met zoveel te meer recht aan de diskussies deelnemen, omdat zij van het belangrijkste onderdeel van onze beweging, n.l. **de taal zelf**, meer kennis hebben gekregen. Door ijverige studie kan ieder zich dat recht veroveren. De grote aantrekkelikheid van onze landelike kongressen bestaat hierin, dat zij geheel in Esperanto plaats vinden. Zij, die daar het woord voeren, zouden daartoe niet in staat zijn, als zij zich niet voortdurend oefenden en „fit" hielden volgens de ongeschreven wet van het „goed fatsoen". Wie onze kongressen kent, zal moeten toegeven, dat een nederlands woord daar als een „onvertogen woord" zou klinken en dat wij aan de propagandistiese waarde van deze kongressen ernstig afbreuk zouden doen, als wij toelieten, wat op de LEEN-kongressen mogelik is, n.l. dat men kan spreken in welke taal men verkiest: Nederlands of Esperanto!

Onze kongressen leveren het bewijs, dat Esperanto een taal is als elke andere taal; dat er allerlei gemoedstemmingen in tot uiting kunnen komen en men er in kan praten als Brugman; een taal, waarin men geen blad voor zijn mond behoeft te nemen en waarin men niet-op-z'n-mondje-gevallen kan zijn; een taal, waarin men het grootste woord kan hebben, woorden met elkaar kan krijgen,

labori. Kiu ion faras, tiu do laboras. Manlaboristo laboras korpe; instruisto, oficisto, skribisto laboras spirite. Verki libron estas intelekta laboro. Ni, esperantistoj laboras por Esperanto.

Verki = schrijven, werken, door geestelike arbeid iets kunstigs of wetenschappeliks voortbrengen. Men bezigt meestal *verki*, wanneer die geestelike arbeid schrift is als: boek, opstel, artiekel, preek, muziek, verslag, toneelstuk; maar ook andere werken (*verkoj*) zijn de voortbrengselen van *verki*: schilder- en beeldhouwwerk. *Verki libron, raporton, dramon, predikon. Verki verkaĵon* (opstel) zegt men niet, maar: *fari verkaĵon*. Volgens Kabe: *Tiu malordo estas la verko de fremduloj. Ĉiuj verkoj de Herhor estis nur plenumo de interesoj de la juna faraono. La atako kontraŭ la temploj estas la verko de Fenicianoj.*

Skribi = schrijven. Dat kan op alle manieren zijn, dus ook iets overschrijven, een diktee opnemen en iets oorspronkeliks schrijven. In het laatste geval is het dan tevens *verki. Tiu verkisto kutimas ne mem skribi siajn librojn, sed dikti ilin al skribisto.*

Redakti = opstellen, schrijven, redigeren; het zelf geschrevene of dat van anderen in een schriftelik doelmatige vorm zetten. *Redakti gazeton, revuon, cirkuleron, raporton, protokolon, akton, predikon, leteron, testamenton, regularon. En la redaktejo ĉiuj nervostreĉe laboras: la redaktoro redaktas artikolon, kiun ĝia aŭtoro nur malnete verkis; kaj dume maŝinskribisto skribas la diktaĵon.*

MOETEN.

Vertaal niet woordelik! Deze raad kan men niet genoeg herhalen.

Een der woordjes, die men maar al te veel geneigd is woordelik te vertalen is *moeten*. *Moeten* heeft echter verschillende betekenissen; deze zijn:

1e. Werkelik moeten, verplicht zijn: *En la lernejo la infanoj* **devas** *obei. Ĉiu* **devas** *pagi siajn impostojn.*

2e. Wenselikheid, gebiedende wijs. Men kan er aan toevoegen: *Estas dezirinde, ke (Estas dezirinde, ke) oni* **instruu** *Esperanton en la lernejoj.* Oni faru (=moet maken) *sian lecionon ĝustatempe.*

3e. Iets is nog niet klaar, maar zal of moet gebeuren: *La leciono* **estas** *ankoraŭ* **tradukota** (= moet nog vertaald worden).

4e. Onmogelikheid van het tegendeel: Het moest wel zo zijn = **Ne** *povis estis alie.*
Hij moest het wel weten = **Li ne** *povis* **ne** *scii tion.*
Hij moest wel toegeven, dat hij ongelijk had = *Li* **ne** *povis* **ne** *konfesi, ke li malpravas.*
In het laatste geval gaat *moeten* vergezeld van *wel*, en vertaalt men door een (meest dubbele) ontkenning.

DEMANDEJO.

Dem.: Kiel traduki: Een zaal met openslaande deuren?

Resp.: *Salono kun pordoj, turne malfermeblaj (al la ĝardeno).*

Dem.: Ĉu la vorto *transversi* taŭgas en jena frazo el „Jarmiloj pasas" de Haefker: *Aleksandro transversas la persajn dezertojn kaj denove atingas Suson?*

Ĉu ne pli bone: *transiras* aŭ *trairas?*

Resp.: Miaopinie jes. Certe, oni povas diri: *trairas;* sed Haefker sendube deziris esprimi ne nur trairon, kiu povas estis diverslinia, ekz. kurba, sed trairon rektan, perpendikularan al la limoj de l' dezertoj.

Estas vere, ke „Plena Vortaro" nur enhavas la adjektivon *transversa* (dwars, overdwars); sed el ĝi oni povas derivi la verbon *transversi* (oversteken).

Dem.: Kio estas pli bona, skribi super lecionoj, taskoj k.s.: *lerni* aŭ *lernu, traduki* aŭ *traduku, respondi* aŭ *respondu la demandojn?*

Resp.: Certe la ordonaj formoj *lernu, traduku* kaj *respondu* la *demandojn* estas pli bonaj kaj laŭcelaj. G. J. D.

KORESPONDO.

Al kdo J. M. en L.: Post multa serĉado en diversaj verkoj mi devas sciigi ke mi, almenaŭ nun, ne povas havigi al vi la dezirataj informojn pri la numeraloj. Se mi iam trovos aŭ alimaniere ekscios, mi tuj informos en L. E. Saluton!

Al kdo C. H. en M.: Pri la landnomoj mi okaze diros mian opinion en O. T. La oficialaj formoj estas **ujo** kaj **lando** La formon **io**, kiu ne estas permesita de la L. K., oni uzas precipe en laboristaj rondoj.

Por via celo ŝajnas al mi pli bone konservi la originajn frisajn urbonomojn, laŭdezire kun aldono de l' nederlanda nomo kaj Esp.-prononco.

Viajn aliajn temojn ni pritraktos pli malpli detale, ĉar ili havas ĝeneralan intereson. Saluton!

Al kdo G. C. B. en A.: En „La Konsilanto", pĝ 28 vi trovos la solvon de via malfacilaĵo. Alifoje mi klopodos klarigi ĝin detale.

C. J. D.

---

waarin de strijd om het laatste woord even zwaar kan zijn als in het nederlands, terwijl een goed woord er toch een goede plaats vindt; een taal tenslotte, waarin het hoogste lied gezongen kan worden en waarin men soms.... een toontje lager moet zingen! Kortom: Esperanto manifesteert zich daar als een **levende** taal!

Niemand onzer, die tijdens de soms warm lopende diskussies denkt aan het middel, dat hier gebezigd wordt om zijn gedachten aan anderen kenbaar te maken. Niemand, die denkt aan het „kunstmatige" van de taal; niemand, die zich verwondert, hoe dit alles met Esperanto mogelik is. Het is alles even gewoon, alsof de voertaal het nederlands is. Alleen de nieuweling kijkt verbaasd, als hij het hoort, hoe alles zonder haperen en hakkelen verloopt. Maar zijn verbazing duurt niet lang, want spoedig wordt hij opgenomen in de Esperanto-sfeer, die op het kongres heerst, en denkt niet meer aan het wonder, dat zich hier voltrekt.

Want een wonder mag zo'n kongres wel genoemd wordt als men bedenkt, hoe Esperanto buiten de muren van onze vergaderzalen door heel wat intellektuelen, mensen van naam, met een schouderophalen of een spotlachje wordt bejegend of wordt aangezien voor iets kunstmatigs, waarmee hogere en fijnere gevoelens, die in het diepste van de mens leven, niet tot uiting gebracht kunnen worden en het daarom beschouwen als een soort internationale kode, die misschien wel enig nut kan hebben voor schriftelike zakenrelaties, maar nooit als spreektaal op internationale kongressen de nationale talen zou kunnen vervangen. Zo'n kongres is een wonder, als men nagaat, hoe zij, die het meeste nut van één internationale taal konden hebben, toch nog de voorkeur geven aan het geklungel met drie of meer nationale talen, waarvan zij er vaak niet één of half zo grondig verstaan als de sprekers op onze kongressen het Esperanto. Een wonder, als men zich eens realiseert, dat op onze kongressen het woord gevoerd wordt niet alleen door „hoofdarbeiders", die wellicht gewend zijn met een of meer vreemde talen om te gaan, maar ook door zulke arbeiders, die — om het maar eens heel duidelik te zeggen — bij hun dageliks werk hun handen vuil maken en nooit met taal te maken hebben, in hun jeugd slecht onderwijs hebben gehad of daar veel van vergeten zijn en die hun kennis van Esperanto daardoor moeizaam hebben moeten veroveren! Waar vindt men in het algemeen gesproken een dergelik resultaat na de studie van z.g. moderne talen?

Onze kongressen hebben propagandistiese waarde, omdat wij aan de pers en de vertegenwoordigers der arbeidersbeweging het gebruik van Esperanto kunnen laten zien en horen. Dat resultaat zou echter niet mogelik zijn, zonder het „goed fatsoen", dat van ons eist Esperanto te gebruiken ook in het verkeer tussen landgenoten. Dit kost in het begin enige moeite. Men moet zich een ijzeren zelftucht opleggen, om vol te houden, doch die moeite en volharding worden ruimschoots beloond. Dit wordt niet altijd begrepen. Sommigen willen graag net zo vloeiend spreken als zij van deze of gene gehoord hebben, maar tegen de moeite zien ze op. De zaak is echter, dat ze eerst door het koude water heen moeten; daarna gaat het langzamerhand en bijna vanzelf verder. Bij ons is het al biezonder gemakkelik: er heersen gemakkelike omgangsvormen, waardoor niemand zich behoeft te generen, als hij er niet uit kan komen of veel fouten maakt. Waar leert men tenslotte iets **zonder** inspanning? En waar het onderlinge verkeer niet stroef loopt en niemand zich bekwamer of beter kan voordoen dan hij is, behoeft men het ook niet te proberen, zich er met een smoesje af te maken, zoals b.v. eens een funksionaris deed van een Esperanto-instelling, waarmee het fed. bestuur enige tijd korrespondeerde. Steeds schreven wij in Esperanto, maar zijn antwoorden waren altijd in het nederlands gesteld. Ofschoon wij daar nimmer aanstoot aan hadden genomen, prikkelde het hem blijkbaar, dat wij in Esperanto bleven schrijven en hij vond het nodig zich voor zijn nederlands te verontschuldigen en schreef ons: „U zult wel denken, die meneer X antwoordt altijd in het nederlands, maar dat is nu eenmaal een prinsiepe van me. Ik ben n.l. van mening, dat Esperanto alleen voor **inter**nationaal verkeer dienst moet doen. Voor het nationale verkeer hebben we onze moedertaal". Toen we dat lazen, herinnerden we ons een kennis, die elke morgen een afstand van 2 uur te voet moest afleggen

ONZE GROEPAVONDEN

Kiel aranĝi klubvesperojn.

Plej ofte kaj ordinare la ĝrupvesperoj estas vizitataj de multe da gekamaradoj, kiuj ankoraŭ ne posedas la necesan kuraĝon por paroli. Plue ni trovas ĝekamaradojn, kiuj, kvankam bonaj Esperantistoj, ne kuraĝas paroli en konversacio, ĉar ili timas fari erarojn.

Ni pro tio devas prepari nin por ebliĝi bonan kaj taŭgan programon, kiu ne tedas la membrojn. Por la unuaj ni ebligas diversajn ekzercojn kaj dediĉu al ili sufiĉe da tempo; la duajn ni devas atentiĝi klare, ke estas pli bone paroli ion erare, ol tute ne paroli. Ni daŭrigas nian esploradon de la malsukceso. La komencantoj ne tuj komprenas la diritajojn. La aranĝado de la grupvesperoj do devas esti tia ke ĝi enhavas ekzercojn, kiuj spertigas la orelojn. Komencantoj, kiuj ĵus finis la unuan kurson, parolis kaj aŭdis nian lingvon tro malmulte, pro la simpla kaŭzo, ke tempo mankis dum la kursdaŭro. Ili lernis la lingvon per lernolibro, eble abonis gazetojn kaj legis ilin diligente, sekve ilia lingvokono povas konsisti el lego- kaj skribkapablo. Ni do aranĝu tiajn vesperojn, kiaj klerigu ilian aŭdo- kaj parolkapablon. Ni jam konstatos en la unua grupvespero grandan diferencon inter kurso kaj konversacio. En la kurso oni povis trankvile pripensi, trovi tempon kaj konsulti vortaron ktp. sed nun ili estas ligitaj al certa rapideco, al la fluo de la homa parolo. La lingvo-kono ĝenerale estas sufiĉe granda sed mankas la aktiveco.

Ni do uzu, se eble, la plej grandan parton de la tempo por ekzercoj, kiuj estas dediĉataj al paroligado.

Plue ni aranĝu diversajn grupetojn, kiuj okupas sin pri speciala temo, traduko, korespondo, kanto, deklamo, ekskurso, kaj grupetojn kiuj pristudas gramatikon, historion, teatrajojn ktp. Per la materialo de tiaj grupetoj ni povos aranĝi bonajn kaj taŭgajn programojn por niaj grupvesperoj. Finfine ni ankoraŭ bezonas sufiĉe spertan gvidanton. Li zorgu por bona ordo kaj estu tre atenta, ĉar kelkfoje ni konstatis, ke malnovaj membroj vole ne vole embarasiĝis la novulojn, kiuj kompreneble pro tio malkuraĝiĝis. La grupvesperoj estu klerigaj, amuzigaj, amikaj, por ke ĉiuj provu siajn fortojn rilate al enprofundiĝo en la lingvoselo.

La programo:
Ni aranĝu programon interesan kaj varian, ja ĝi altiras la membrojn. La punktoj povas esti ekzemple: Libera konversacio, gramatiko, ludoj, kantado, literaturo, teatraĵoj, deklamoj, prelegoj, historio, voĉlegado, komuna korespondado, parolado, distraĵoj, tradukado, aŭ io ajn.

Libera konversacio:
La spertuloj serĉu la senkuraĝulojn, kiuj, sidantaj en iu angulo, ne kuraĝas partopreni la konversacion. Al tiuj oni turnu sin, babilu kun ili kaj kuraĝigu ilin. La spertuloj sin preparu, por ke ili nur uzu simplan kaj facile kompreneblan temon.
Vigla konversacio nur estiĝas en malgrandaj rondoj, kelkaj aŭ eĉ multaj anoj restas pasivaj. Tial ni dispartigu nian grupon en rondojn, kiuj estas gvidataj de spertuloj. La rondoj eksidu cirkaŭ la tablo, por ke ĉiuj sin povu rigardi reciproke; tiu aranĝado estas grava, ĉar nur tiel la konversacio vigle funkcias.

Gramatiko:
Tre ofte kaj grandan parton de la tempo ni dediĉu al tiu grava punkto.

Prelegoj:
Ni aranĝu eksterlandajn vesperojn, en kiuj estos traktataj diverslandaj korespondaĵoj, gazetoj, libroj, bildoj, afiŝoj ktp. Tre imprese ankaŭ estas, inviti eksterlandanon.

Korespondado kaj voĉlegado:
En la grupvesperoj ni legu laŭte, ĉar dum tiu laŭta legado ni povas pli bone ol ĉe kiu ajn alia okazo kontroli la elparolon.
Dum la parolo ni atente pensu pri la konformaj esprimoj kaj ĝusta frazformado. Ni uzu teatraĵojn.

Teatraĵo:
Multe da gekamaradoj tre ŝatas teatraĵojn, kaj ili bone taŭgas por komuna legado. Ni legu laŭrole: tio ne estas tiel enuiga kiel legi prozaĵojn laŭvice. Eble estas en la grupo anoj kiuj povas verki ion ajn pri travivaĵoj ĉiutagajn i.a. interparolado en la stacidomo, sur foiro, en la ŝtata muzeo, en kunveno, interkonatiĝo ktp.

Klerigaj vesperoj:
De tempo al tempo ni aranĝu vesperojn havantaj specialan karakteron. Kiam ni havas apartan korespondgrupeton, tiam ĝi povus estis tre utila. Sed tiaj vesperoj estu sufiĉe frue anoncitaj, por ke ankaŭ aliaj povu peti informojn de siaj korespondantoj. La temo enhavu ekz.: Kiel vivas eksterlandanoj; la revolucio en Hispanio; la faŝismo en Germanio; reakcio eksterlande; laboristaj vivkondicoj en tia lando ktp.

Historio:
Kelkfoje ni aranĝu vesperojn en kiuj ni traktas historion. Kompreneble ni celas historion de la laborista kaj Esperanta movado.

Festvesperoj:
Festvespero ne nur montras kion la grupo kapablas prezenti, ili unuigas la festantojn, entuziasmigas ilin, vekas intereson de novuloj, alvenigas membrojn kiuj jam forrestis kelkan tempon de la grupaj aranĝoj ĉar ilia in-

(Fino sur paĝo 88.)

---

om op zijn werk te komen en daarvan 's avonds eveneens te voet huiswaarts keerde. Vroeg men hem nu, waarom hij voor zo'n grote afstand geen fiets nam, dan had hij het altijd over het nut van geregelde lichaamsbeweging en vertelde dan, dat lopen zo gezond was. Hij wilde n.l. voor niemand weten, dat hij niet fietsen kon! En toen we onlangs in de trein met iemand, die een groene ster droeg, een gesprek in Esperanto wilden aanknopen, kregen we hetzelfde antwoord: „Neem wij niet kwalik, maar het is mijn prinsiepe, Esperanto niet te spreken met landgenoten!"

Ook in „Nederlanda Katoliko" verdedigt men met dit „prinsiepe" het gebruik van het nederlands in het onderlinge verkeer met nederlanders en op landelike vergaderingen en kongressen. De redaksie schrijft:

„....En ook in het **gebruik** van onze internationale taal moeten we prinsipieel zijn. De plaats, die E. dient in te nemen is: **naast** de **moedertaal.** En nooit zal Esperanto mogen wegnemen de waardering van eigen **nationale** taal, die is en blijven moet de drager van eigen nationale kultuur. Waar we ons willen of moeten onderhouden met mensen uit eigen land hebben we E. niet nodig. Als we onder elkaar Esperanto gebruiken doen we dat om te oefenen. (Natuurlik! F. F.) In offisieele zakelike bijeenkomsten, waar uitsluitend landgenoten aanwezig zijn is de aangewezen taal de landstaal. En waar Esperanto hier de moedertaal verdringt, wordt aan Esperanto een eer bewezen, die het niet toekomt en daar wordt de moedertaal verraden".

Behalve in ons orgaan, dat ook voor de buitenstaander bestemd is en in „Ons Taalblad", waarin we. ons tot leerlingen richten op taalkundig terrein, grijpen wij elke gelegenheid aan om Esperanto toe te passen, want — **rust roest!** Dat we daarmee onze moedertaal verraden, — daarvan zijn we ons nooit bewust geweest. Tja, men kan soms onwetend zondigen!

Maar het prinsiepe, dat Esperanto alleen dient voor **inter**nationaal gebruik, **naast** de moedertaal, wordt in deze geest onjuist uitgelegd. Het betekent slechts, dat Esperanto niet ten doel heeft, de nationale talen te doen verdwijnen, zoals het Volapük, waarvan het devies was: „Eén mensdom, één taal". Door Esperanto een plaats te geven **naast** de nationale talen meende Dr Zamenhof dat zijn ideaal beter te verwezenliken zou zijn. Over die moedertalen zelf kon hij zich echter niet zo warm maken; hij schrijft op blz. 275 van de Fundamenta Krestomatio, dat er nog velen zijn, die de vraag „is een internationale taal nodig" beantwoorden met „nee", waarvoor sommigen als motief opgeven, dat een internationale taal de nationale talen en de nationaliteit zal doen verdwijnen. En hij gaat verder: „Wij moeten bekennen, dat, hoe wij ons ook het hoofd gebroken hebben, wij maar niet kunnen begrijpen, waarin namelik het ongeluk voor de mensheid zou bestaan, als op 'n goeie dag zou blijken, dat er geen naties en geen nationale talen meer bestonden, doch dat er slechts één menselike familie zou zijn met één taal voor allen. Maar laten we aannemen, dat dit werkelik iets vreseliks zou zijn...."

Dit is andere tee. In deze dagen, nu een nationalistiese storm over de wereld waait, die ons het ergste doet vrezen, doen de nuchtere woorden van onze Meester weldadig aan. Toch is het argument van onze katolieke vrienden niet onaardig bedacht. Het klinkt ernstig en gewichtig, het staat „gekleed", maar juist daarom vragen wij ons af, of de voorstanders ervan wel kunnen of durven.... fietsen. F. F.

Deelname demonstratie Antwerpen.

Onze antwerpse kameraden stellen pogingen in 't werk om een eigen groep te vormen in de grote demonstratie aldaar op 30 Julie. Afgezien van de mogelikheid daarvan, wekken we de esperantisten-deelnemers op, in elk geval hun vlaggen en doeken mee te nemen. Voorts zorge ieder er voor de propagandanummers van L.E. en brosjures mee te nemen, die in de trein en bij de betoging gemakkelik kunnen worden verkocht.
Onze Federatie zal een strooibiljetje verspreiden en in het I.V.V.-kongres, waaraan deze betoging vooraf gaat een tentoonstelling houden alsmede een sirkulaire over esp. aan de afgevaardigden in hun eigen taal ter hand stellen.

NIA FEDERACIO KAJ SAT.

Plimalaltigo SAT-kotizo.

Depost 1 Julio ĉiuj Federacianoj ricevos „Sennaciulo'n" la monatan gazeton de SAT. La Federacianoj, kiuj samtempe estas aktivaj SAT-anoj, povos do ricevi — se ili tion deziras — du ekzemplerojn de „Sennaciulo". En tiu okazo ili nepre sin turnu al la fed. estraro. Se oni ne postulos du ekzemplerojn, oni aŭtomate ricevos **unu** ekzempleron.
Kelkaj SAT-anoj petis informojn pri la plimalaltigo de la kotizo, kiu estos la sekvo de la nova aranĝo.
Ĉar la pasiva jarkotizo estas f 1.50 kaj la jarkotizo por membroj, kiuj ricevos nur „Sennaciulo'n" estas f 2.50, la abonprezo por „Sennaciulo" estas f 1.—. Oni do povas ŝpari al si f 1.— jare, sekve de la akceptita kongrespropono. Pri tiu-ĉi afero sekvos pluraj sciigoj.
La prezdiferenco por la dua duonjaro de 1933 estas do f 0.50.
Mi tamen instigas al ĉiuj SAT-anoj: **lasu la aferon por 1933 kiel ĝi estas nun!** La plimaltigita kotizo ekvalidu depost 1 Januaro 1934!

XIIIa SAT-kongreso en Stokholmo.

Pri la dua aŭtobuso el West-Graftdijk mi ricevis ankoraŭ nenium certan sciigon. Mi do instigas la partoprenontojn anonci sin ĉe mi por la vagonara vojaĝo. La kostoj estos: f 58.50 ire kaj revene, 3a klaso, sed nur, se anoncas sin 20 personoj! La tempo jam urĝas, ĉar mi devas sufiĉe frue prizorgi la komunan vojaĝbileton. Mi do denove instigas vin: ne atendu ĝis la lasta momento, sed anoncu vin nun! Pri la vojaĝo mem, mi povas sciigi, ke la plano estas: forveturo el Amsterdam, sabaton 5-8-33 je la 8.44 horo en la mateno. Alveno en Hamburgo: 15.19 h. Forveturo el Hamburgo: 19.32 h. kaj alveno en Stokholmo Dimancon 6-8-33 je 16.43 h. La vojaĝo daŭros do 32 horojn.
Mi ankaŭ akceptas partopagojn, sed zorgu, ke la tuta sumo estu en mia posedo plej laste je la 15a de julio! Jam nun prizorgu vian pasporton. La prezo ankoraŭ nun estas f 2.50. J. W. Minke, Veeteeltstraat 144.

Daŭrigo de paĝo 87.

tereso iom ekdormis, kaj instigas ilin al nova kunlaborado. Tiaj festoj ne bezonas esti grandioza aranĝo, ĉar en ĉiu sekcio certe troviĝas kelkaj muzikistoj, kantemuloj, deklamantoj, ktp., studu ian teatrajon kaj jen la afero estas solvebla. G. V.

Een hartig woordje.

Toen in de jaren 1931-1932 het Federatiebestuur met het Eksamen-komitee van LEEN-NK onderhandelde over deelname van de Fed. in dit komitee, werd er door onze leden meermalen aangedrongen op instelling van een eigen Eksamenkomitee. Zo lang mogelik heeft het Federatie-bestuur getracht te bereiken, dat het bestaande komitee werd omgezet in een lichaam, samengesteld door en ondergeschikt aan de voornaamste esp. organisaties in ons land. Eerst toen dit geheel onmogelik bleek, is het overgegaan tot stichting van een eigen komitee. Hierdoor werd dus aan de wens van vele leden voldaan en het Federatie-bestuur ontving dan ook meerdere bewijzen van instemming.
Het Federatie Eksamen-Komitee begon zijn werkzaamheden. Veel moest er worden gedaan, voordat het eerste eksamen kon plaats vinden. Waar bovendien de leden van het komitee ook nog andere funksies in onze beweging vervullen, kan men nagaan, dat hun taak niet gemakkelik was. Nochtans is alles voor elkaar gekomen, het eerste eksamen is reeds afgenomen en de regeling daar van was o.i., in aanmerking nemende dat het komitee nog geen ervaring had, niet al te slecht.

Maar wat blijkt nu? Dat er leden zijn, die eksamen doen, van plan zijn te doen, of zouden willen doen bij het andere eksamenkomitee!

Uit afdeling A. wordt ons bericht, dat de kursusleider aldaar de kursisten aanspoort eksamen te doen bij het Eksamen-komitee LEEN-NK.
In afd. B. is een lid, dat eksamen wil doen bij beide komitees, om een kans meer te hebben om te slagen.
Afd. C. te X., aan wie werd medegedeeld, dat het eksamen, dat daar zou plaats vinden, moest worden uitgesteld, antwoordt, dat men het betreurt, dat deze mededeling niet eerder werd gedaan, daar men in dat geval zich nog voor het eksamen LEEN-NK had kunnen aanmelden.
In diezelfde geest schrijft ook nog afd. D.
In afd. E. zijn enige leden, die eksamen gaan doen bij LEEN-NK.
In afd. F is een lid, dat zich te laat voor het eksamen te Amsterdam had aangemeld en dus niet meer kon deelnemen. Dit is voor hem aanleiding om nooit eksamen te doen bij de Federatie.
Deze feiten getuigen, dat niet alleen gewone leden, maar zelfs funksionarissen niet voldoende inzien, dat men door eksamen te doen bij het andere komitee, het Federatie-bestuur, dat twee jaar lang gevochten heeft voor het recht van onze Federatie, voor demokratie en juiste organisatoriese opvattingen, in de rug aanvalt.
Het Fed. Eksamen-komitee konstateert dit feit met leedwezen. Het wijst er op, dat men op deze wijze de belangen van onze Federatie ernstig benadeelt, dat men daardoor de morele autoriteit van ons eigen Eksamenkomitee ondermijnt, dat men zijn medeleden schade berokkent, omdat door deze handelwijze de eksamenkosten hoger worden.
Ieder Federatie-lid is moreel verplicht eksamen te doen bij het Federatie Eksamen-Komitee. Dat men dit goed beseffe en er naar handele.

G. P. de Bruin, sekr.-penningm.
Federatie Eksamen-Komitee.

Geen Esperanto in de Toorts.

Uit het verslag van de vierde algemene vergadering van het Instituut voor Arbeidersontwikkeling knippen we het volgende, waaruit een niet al te grote toeschietelikheid van het IvAO blijkt.

Voorstel 13. De afd. Rotterdam stelt voor in De Toorts een rubriek „Esperanto" te doen verschijnen).
Amendement Apeldoorn: (Na „doen verschijnen" te laten volgen: „en Esperanto op te nemen in het leerplan der plaatselike kaderscholen")
Voogd: Dit voorstel is ernstig bekeken; wij kunnen op dit ogenblik echter nog geen volledige toezegging doen. In geen geval kan esperanto in het leerplan voor de kaderscholen opgenomen worden, zolang wij niet weten hoe dit leerplan zal worden ingericht. Wat betreft een rubriek esperanto in De Toorts, zegt spr., dat wij voortdurend met plaatsruimte moeten woekeren. Om finansieele redenen hebben wij een gedeelte aan advertenties moeten opofferen. Een vaste toezegging kan dan ook niet worden gedaan.
't Hart (Rotterdam) zegt, dat voor esperanto veel belangstelling bestaat; het is de taak van de redaksie van De Toorts hiermede bij het besteden van de ruimte rekening te houden.
Van Zwijndregt (Den Haag) zegt, dat artiekelen, waarvoor minder belangstelling is, eventueel kunnen vervallen.
Voogd wijst op de kursus die we reeds hebben gehad door de radio, en wil daartoe nog een poging doen. Met het oog op de verdeling van de plaatsruimte in De Toorts moet het C.B. het voorstel afwijzen.
Het voorstel wordt verworpen.
Het amendement wordt ingetrokken.

Het lijkt ons toe, dat enige plaatsruimte wel te vinden ware, als men het esperanto maar van evenveel belang achtte als het andere instituutswerk. Altans is esperanto toch wel belangrijker dan een kop van Göbbels in een der vorige Toortsnummers, waarvoor onnodig ruimte werd genomen.
En het Instuut, dat toch wel invloed heeft op de samenstelling van de programmaas voor de kaderkursusen, kan toch te voren wel adviseren om het onderwijs in esp. daarin blijvend op te nemen? Als het wacht tot het programma reeds bekend is, is 't al te laat, afgezien nog daarvan, dat men haast tevoren er van op aan kan, dat aan esp. niet gedacht wordt.

Rezulto Fed. Ekzamenoj.

Ekzameno B.

Nombro da kandidatoj: 8. Sukcesis 7. Malsukcesis 1.
Sukcesis:
R. de Man, J. J Mets. F. B. E. ten Hagen, H. Bishoff, G. Roelofs, allen te Amsterdam; A. Eijkenaar, Apeldoorn; W. H. ter Beeke, Utrecht.

Ekzameno A.

Nombro da kandidatoj 49. Sukcesis 27. Malsukcesis 22.
Sukcesis:
C. Kok Zandvoort; I. van Nek, Wormerveer; L. A. H. H. Muntinghe, F. Jansen, S. Pachter, B. J. Verbruggen, I. N. van Weeren, J. C. Harms, M. Kers, E. W. van Rheenen, H. Smalhout, A. L. van Cornewal, W. M. Handpoote, J. T. Veldkamp, A. Lantinga, E. Plaggemars, F. J. Rademaker, H. Willemse, J. Rond, A. C. Otter, K. G. J. de Jong, M. Bishoff, J. v. d. Linden-v. Ghesel-Grothe, allen te Amsterdam; L. Meijns, Wormerveer; A. van Woensel, IJmuiden; J. Tromp, Purmerend; M. Woestenenk-Schiphorst, Apeldoorn.

Onze Eksamens.

Het aantal aanmeldingen voor onze eerste eksamens bewees, dat er voldoende belangstelling voor bestaat. Voor A bedroeg het aantal kandidaten 49, voor B 8.
Daar alle ingeschrevenen opkwamen was de zaal van Bellevue geheel gevuld. Iedere deelnemer beschikte over een vrij tafeltje hetgeen ook de kontrole ten goede kwam. Tijdens het diktee was het geraas van passerende trems even hinderlik; de korreksie van het ingeleverde werk wees echter uit, dat alles goed verstaan is. Ook het overige eksamenwerk had een vlot verloop, dank zij de hulp van een 9-tal leden van het distrikt A'dam.
De resultaten van het mondeling eksamen mogen zeker bevredigend genoemd worden, hoewel een bijna algemeen voorkomende slordigheid niet te ontkennen valt. Minder goed was het schriftelike werk. Vele A-kandidaten bleken een niet meer dan zeer oppervlakkige kennis van de esp. grammatika te hebben, waardoor de fouten legio waren. Blijkbaar hadden dezen het deelnemen aan een eksamen veel te licht opgevat. Dit vindt vermoedelik z'n oorzaak in de door veel propagandisten verbreide mening, dat Esperanto zo gemakkelik is. Dat die gemakkelikheid intussen zeer betrekkelik is blijkt wel uit het feit, dat 22 A-kandidaten moesten worden afgewezen.
De resultaten van het B-eksamen steken daar wel gunstig tegen af: van de 8 kandidaten slaagden er 7. Behoudens een enkele uitzondering waren de toegekende punten echter laag. Dit vindt in de eerste plaats z'n oorzaak in de stijve, houterige vertalingen en de geringe fantasie der kandidaten bij het maken van een opstel. Grondiger voorbereiding zou hier veel hebben goedgemaakt. De kennis van de moedertaal was blijkens het ingeleverde werk bij de meeste deelnemers, zowel voor A als voor B, gering. Vooral de B-kandidaat dient aan te geven, of de gewone spelling gebruikt wordt of V.S.
Intussen hebben deze 57 kandidaten getoond in te zien, dat de taalkennis onder onze leden op hoger peil moet worden gebracht. Het deelnemen aan een eksamen zullen zij hopelik beschouwen als het even aanleggen van de termometer om te zien welke graad reeds is bereikt, om daarna met de studie door te gaan. Ieder ontwikkele zich naar aanleg en vermogen en ruste niet voordat hij het diploma heeft, dat voor hem bereikbaar is. Ofschoon er van pedagogies standpunt veel tegen het houden van eksamens kan worden aangevoerd, valt toch niet te ontkennen, dat zij één goede zijde hebben: zij vormen een prikkel tot taai en ijverig studeren.
Het Eksamen-komitee.

Mededelingen van het Federatiebestuur

Sekretaris: Mercatorstr. 133, Amsterdam-W. Libro-Servo: Valentijnkade 2, Postgiro 111278.
Penningmeester en Administratie L.E.: Valentijnkade 2, Amsterdam-O., Postgiro Nr. 144698.

Zijn alle leden
reeds voorzien van een lidmaatschapsbewijs? Dit is verplicht ingevolge kongresbesluit!

Bedanken
voor het lidmaatschap kan pas gebeuren per 30 Junie a.s. Afd. besturen denkt daar om. We krijgen nog steeds tussentijdse bedankjes. Alleen nieuwe leden kunnen we elk ogenblik inschrijven. Met het zenden van nieuwe ledenlijsten wachte men tot na ontvangst van de door ons spesiaal daarvoor gedrukte staten.
Geen enkele afdeling zende deze kwartaalstaat na 30 Junie (dus vermeldende de toestand op 30 Junie). Indien men ze niet op tijd stuurt, kunnen we niet garanderen, dat de toezending van „Sennaciulo" op tijd geschiedt.
Schrijf vooral namen en adressen **duidelik.**

Waar blijven
nu de bestellingen op de goedkope brosjures, het prop. nummer van L.E., de strooibiljetjes enz. enz.?
Er zijn tegenwoordig elke dag vergaderingen en bijeenkomsten waar iedereen kolporteert en verspreidt behalve wij esperantisten! Brenge men daar eens verbetering in.

Betalen
doe men geregeld en vrage niet steeds hoeveel men schuldig is. Ook wachte men niet op een nota. Iedereen, (ook de penningmeester) kan steeds zelf uitrekenen wat hij betalen moet, aangezien toch kontributie en prijzen bekend zijn en herhaaldelik in L. E. worden vermeld. Men bespaart ons dan onnodige last, tijd, moeite.
We hebben pas weer 2500 aanmaningskaarten laten drukken! Bedenkt, dat dit geld en de benodigde portokosten toch beter voor de propaganda kan worden gebruikt.

UIT DE FED. BEST. VERG.

Uit de vergadering van 12 en 26 April en 11 Mei.
Aan het kongres worden nog enige besprekingen gewijd. Een ingekomen brief van Platiel betreffende de zetel van SAT wordt besproken en tevens wordt de houding van het Fed. bestuur in deze vastgesteld. De beslissing zal in de vergadering van de nederlandse SAT-leden moeten worden genomen. Van het distrikt Noord-Holland kwam een schrijven, dat t.z.t. in Alkmaar een afdeling zal worden opgericht. In prinsiepe wordt besloten om naar het e.v. SAT-kongres een der bestuurders af te vaardigen. Daarna worden enige nabeschouwingen gewijd aan ons 18e kongres. Kdo De Lange zal de funksies van 2e voorz. en waarn. redakteur bezetten, de verzorging van de reizende biblioteken op zich nemen, de werkzaamheden voor de verzending van de persdienst en de statistiek daarvan verzorgen. De andere bestuurders blijven hun oude funksies waarnemen. De benodigde maatregelen betreffende „Sennaciulo" worden besproken. Het drukken van het reglement wordt nu behandeld en de prijs vastgesteld op 10 sent. De afdelingen krijgen 30% korting. De oplaag wordt bepaald op 5000. Besproken worden de te nemen maatregelen opdat A'dam 8 zijn bibilioteek terug krijgt. Kdino Faulhaber deelt mede, dat zij van een afd. op een 3-tal brieven betreffende een reizende biblioteek geen antwoord kreeg. De zaak zal in de e.v. vergadering van de „Fed. Konsilantaro" worden behandeld. Uit de verschillende uitspraken van bekende personen uit de arbeidersbeweging, voorkomende in het meinummer van L.E. e.a., zal een propaganda-geschriftje worden samengesteld indien het andere propaganda-materiaal voldoende weg gaat. De samenstelling van het e.v. „Interkontatilo" wordt besproken. Van de Vara ontvingen we een brief, waarin zij mededeelde, dat tot het uitzenden van een Esperanto-kursus slechts zal worden overgegaan, indien blijkt, dat er belangstelling voor bestaat. Dit als antwoord op de in ons kongres aangenomen beslissing in deze. De redakteur deelt mede, dat vanuit België geen enkele bijdrage voor het prop.-nummer van L.E. is binnengekomen. Aan kdo Mortiers zullen inlichtingen daaromtrent worden verzocht. Van verschillende zijden betuigde men zijn tevredenheid omtrent ons laatste meinummer. Aan de organisaties en de arbeidersbeweging zal medegedeeld worden, dat ons eksamenkomitee reeds eksamens heeft afgenomen en hun zal worden verzocht om van haar personeel de kennis van esperanto te vorderen en eventueel te bevorderen, dat dergelike funksionarissen in het bezit zijn van ons diploma. De schriftelike kursus van kdo Faulhaber zal tot 35 lessen worden uitgebreid. Enige korrespondensie wordt afgehandeld, o.a. een schrijven van SAT inzake het plenumkomitato.

Wij spreken dus af in grote getale naar Alkmaar te gaan, niet waar? Natuurlik neemt ieder vlaggen en doeken mee. Juist, zo behoort het!
De omgeving van Alkmaar is prachtig, een rondwandeling daar een genot. Dit alles kan, mits.... er tijd over blijft. Ook dat is mogelik, echter alleen als de afdelingen de distriktszaken behoorlik overwogen hebben en hun afgevaardigden voldoende vrijheid van handelen geven. 't Wordt zoetjes aan tijd, dat er spijkers met koppen geslagen worden!
Een eksemplaar van het ontwerp-reglement met begeleidend schrijven, is aan alle afdelingen verzonden.
Tenslotte het verzoek om met het indienen van voorstellen enz., niet te wachten tot het laatste nippertje. Ĝis la revido en Alkmaar.

Distrikts Mededelingen

DISTRIKT NOORD-HOLLAND.
Sekr. Assumburgstraat 18, Beverwijk.
Nu, daat gaat ie dan! Opgelet!
Zondag 25 Junie onze eerste algemene vergadering! Aanvang 10.30 uur in „De Unie", Koorstraat 10, Alkmaar.

DISTRIKT ZUID-HOLLAND.
Sekr. v. Egmondestraat 39, Voorburg.
Zondag 21 Mei hielden wij onze eerste landdag, die, mede door het mooie weer, biezonder is geslaagd. Bijna *300 deelnemers* kwamen in Den Haag samen, om daar een gezellige dag door te brengen. In de duinen werd gespeeld en vooral gedronken. Onze Scheveningse kdo, die voor de diverse dranken zorgde, heeft zeer zeker sukses gehad. Het zangkoor „La Esperanta Voĉo" had veel bijval. Is dit niet een aansporing voor andere groepen?
Na dit sukses verwachten wij ons weekeind in Oostvoorne, wat begin Julie zal plaats vinden. We rekenen op minstens dezelfde opkomst.
J. v. Scheepen.

DISTRIKT OVERIJSEL.
Sekr. Piet Heinstraat 35, Zwolle.
Ni atentigas la anojn el Zwolle kaj la ĝeneralajn membrojn el la proksimaj lokoj ke ni (je 11 Junio) ekbiciklos je la sesa kaj duona horo (6.30) ĉe la Vechtbrug (Wipstrik). Tiuj, kiuj iras vagonare, forveturos je dekses minutoj post la sepa (7.16). En Nijverdal ni luis terenon de V.V.V. Ĉiu kunportu sian kantaron, por ke niaj kantoj laŭte sonu dumvoje kaj en Nijverdal. Kelkaj anoj el Zwolle kaj Enschede jam anoncis sin por deklami, prelegi, kanti, ktp.
Gekamaradoj, venu multnombre, kaj vi ĝuos belan tagon.
T. Goudbeek, sekr.

UIT DE AFDELINGEN

Zie ook „Agenda".

AFD. A'DAM IX. Sekr. Barentzstraat 71.

De 20e en 21e Mei heeft onze groep, in samenwerking met de Zuiderspeeltuinvereniging haar 2e Esperanto-tentoonstelling van dit jaar gehouden. Op de openingsavond werden enige woorden door de sekretaris gewijd aan het grote nut van esperanto, tevens de korrespondentie aanhalend van een zijner aktiefste leerlingen, zijnde 15 jaar, welke reeds bijna een jaar korrespondeert. De vlag der groep wapperde alsof zij alle kunstmatige belemmeringen te niet wilde doen. Een bijna levensgroot gekleurd portret van Dr. Zamenhof versierde de zaal. Waarlik, men was zeer voldaan over dat, wat esperanto reeds biedt aan de arbeiders. Ook de zondag was er belangstelling. En het meest praktiese propagandamiddel tot slot. Nadat de kdoj Tenkortenaar en Otsen overleg hadden gepleegd bezochten beiden de scholen in de naaste omgeving, en vroegen het hoofd der school te spreken, overlegden of, indien de lesuren er geen nadeel van hadden, er interesse was onder de leraren en kinderen. Dan kon men Maandag tot en met 4 uur 's middags de tentoonstelling klassegewijs bezoeken. Waarlik, er was interesse. Een 8-tal onderwijzers en onderwijzeressen hebben met de leerlingen onze tentoonstelling met een bezoek vereerd. Op deze wijze werd de belangstelling voor Esperanto opgewekt en ik geloof, dat hiermede goed werk verricht is. Ik hoop dat de tans verrichtte arbeid een aansporing zal zijn voor de andere groepen. Wij hebben beloofd om gedurende de maand September terug te zullen komen, en dat wij dan de gehele zaal zullen benutten, en een kursus zullen laten aanvangen.

Wij hebben de gelegenheid die de Zuiderspeeltuin ons gaf benut en een woord van dank uit onze beweging aan het adres van dit voorlopig bestuur is dan ook op zijn plaats. Voorwaarts makkers, en de wereld zij ons. Klubano.

AFD. APELDOORN.
Sekr.: Arnhemscheweg 67.

La sekcio aŭskultis kun granda plezuro la raporton de le prezidantino, kiu reprezentis nin en la paska kongreso en Amsterdam. Oni decidis inaŭguri la novan flagon de la sekcio per aŭtomobilekskurso la **25an de Junio,** al kiu estas invitataj la FLE-membroj de Zwolle, Arnhem kaj Zutfen, kiuj povas kontribui f 1.— aŭ f 1.25 por la veturado.
M. G. K.

AFD. ENSCHEDE. Sekr. Penninkstraat 14.

Wij besloten om per fiets naar Nijverdal te gaan, ter bijwoning van onze eerste gewestelike samenkomst op 11 Junie met de afd. Zwolle. Zij, die per fiets gaan, worden om 7 uur (uiterlik) bij „Schuttersveld" verwacht. Men wordt verzocht om zoveel mogelik familie en kennissen mee te nemen.

Brood meenemen en ook muziekinstrumenten.

Volgende vergadering, in het zelfde gebouw van J.V.O., op 14 Junie. Weest present!

AFD. HAARLEM. „Ni volas fratiĝon". Kloosterstraat 26 rood.

La 19an de Majo okazis en la „Centrale" la jarkunveno de nia sekcio, ne tre ofte okazas ke estraro estas laŭdita, kiel en tiu kunveno okazis.... Karaj gekamaradoj mi esperas aliflanke ke vi bonvolas kunhelpi en la estonteco por la bono de Esperanto kaj por la antaŭen marŝado de la laborista klaso. La estraro estas refortiĝita per sanaj kamaradoj ne infektitaj de infanismo. Jen la nomoj: kdo I. Schoon, prezidanto, Ooievaarstraat 9; kdo A. Agosti, sekretario, Kloosterstr. 26 rood; E. 't Hart, 1a kasisto, Marnixstraat 68; J. H. Dekker, 2a kasisto, Belamystraat 25; W. v. Vuuren, 2a sekretario, Sparrenstraat 36.

En tiu ĉi kunveno estas akceptite daŭrigi ĉiumardvespere kunvenon; ĉe malbona vetero en la „Centrale", ĉe bela vetero promenado, kunvenloko ĉiam ĉe la „Centrale" je la 20 horo.

Venu ĉiuj gekamaradoj, ne restu hejme, la prakitko tre ege helpas la scion de Esperanto, la kamaradecon!....

Novaliĝintoj estu bonvenaj, eksiĝintoj estu salutataj. Ni volas fratiĝon.
Anĝelo Agosti, sekr.

AFD. HILVERSUM.
Sekr. p.a. „Zonnestraal", Hilversum.

Al ĉiuj funkciantoj en la diversaj korporacioj, ni sendis nian propagandan numeron de L.E. kaj cirkuleron en kiu ni instigas lerni esperanton, kaj atentigas pri kiel ili nun jam povas pruvi sian simpation al nia movado. Plue estas grava progreso, ke ni akiris kunlaboron kun LEEN.

El ambaŭ unuiĝoj estas formita propaganda komitato, kiu jam kunvenis por priparoli nian komunan laborprogramon.

Gekamaradoj! En nia sekcio venis vivo. Zorgu, ke ni ĝin ne perdu! Ankaŭ dum la somero, ni daŭrigas nian konversacian kaj kursvesperojn. Ĉiuj niaj membroj do venu, Merkredvespere je la oka al Leeuwenhoekstraat 140. Gerri Bootsma, sekr.

AFD. ROTTERDAM III.
Sekr.: Korfmakerstraat 90.

Ni okazigis interfratiĝvesperon por konatiĝi kun la kursfinintoj. La prezidanto, kdo Eerdmans, priparolis la utilon kaj valoron de Esperanto, li speciale atentigis la ekslernantojn pri nia federacio. Post la parolado la kantistinoj faris sian devon, poste ni paŭzis. La spertuloj miksis sin inter la komencantoj, por paroliĝi ilin. Dum la paŭzo ni ankaŭ forlotumis kelkajn librojn. Per teatrajo ni daŭrigis la kunvenon. Kelkaj kamaradoj montris kiel oni povas paroli tute nepreparite, tio plaĉis al la ĉeestantoj, la ridado pruvis tion, kaj poste ni kantis komune. La vespero jam pasis kiam la prezidanto ankoraŭtoje la ekslernantojn instigis fariĝi membro de nia federacio. Ni sciigas, ke ni ŝanĝis la kunvenejon. La nuna salono estas, tiu de la N.A.S.B., Naningstraat 13.

Niaj klubvesperoj nun okazas ĉiun lundvesperon kaj la daŭriga kurso ĉiun mardvesperon, ambaŭ kvaronon post la 8a.
H. J. Manders, 2a sekr.

AFD. WORMERVEER. „Kunigita per Esperanto". Sekr. Wateringkade 14.

Kunveno de la 29a de majo. Ĉeestis 15 personoj. Kdo J. Nielen kunportis kvinon el siaj lernantoj kaj la prez.ino precipe ilin bonvenis, esperante, ke ili konstante ĉeestu niajn konversacivesperojn por finfine aniĝi. Kantado sekvis. Envenintaj estis komunikaĵo pri „Vademecum", kaj la novaj membro-atestoj. Poste ni priparolis la aranĝon de la jarkunveno. La dato estis fiksita je la 12a de junio. Skribe ni invitos la membraron. La prez.ino sciigis, ke ŝi volas eksiĝi, sed se nova kandidato ne estus trovebla ŝi restus en sia funkcio. Ĝis la paŭzo ni tradukis. Post la paŭzo ni pritraktis ankoraŭ kelkajn bagatelaĵojn kaj fermis je la deka, ĉi tre agrablan kunvenon. Kdoj, atenton! Vizitu kiel eble ĉiuj la jarkunvenon. Venigu viajn lernantojn, zorgu ke vi havu ion por deklami. Traserĉu vian bibliotekon, certe vi posedas ion taŭgan por nia loterio! La jarkunveno estu sukceso!
Klaas Stam, dua sekr.

AFD. IJMUIDEN.
Sekr. Platanenstraat 7 (O.).

IJmuiden maakte van de laatste kursusles op 12 Mei een klein feestje. De afdeling Beverwijk was flink vertegenwoordigd. Kdo Agosti uit Haarlem sprak voor ons over Italië; kdo Van Wijngaarden over de plicht tot organisatie. De kursusleider met echtgenote maakte men verlegen met een boek en bloemen; we hadden veel plezier en het beste tot besluit: we schreven 11 nieuwe leden in.
De w.n. sekretaris, A. v. d. Starre.

AFD. ZAANDAM. Estrarejo: Zuiddijk 362.

Ni atentigas niajn membrojn, ke la kunveno pri kio ni jam informis, okazos venontan jaŭdon la 15an de Junio vespere je la 8a horo en la bela salono de la Harmonie, Rustenburg. Ni esperas ke multaj kdoj venos ĉar estas necese, ke ni ankaŭ dum la somero ne perdu la kontakton.

Certe estas interese por multaj el niaj membroj, scii ke kelkaj anoj el nia grupo petis al kdo De Radder (ne-esperantisto), kiu laŭ komisio de la zaandamaj gelaboristoj faris vojaĝon al Sovetio, porti verdan stelon. Li akceptis kaj niaj anoj same donis al li leteron en kiu ili klarigis la aferon. Rezulto estas, kvankam De Radder do ne speciale vizitis esperantistojn, ke li tamen renkontis ilin, ne nur dum sia vojaĝo sed ankaŭ en la urboj kaj fabrikoj en Sovetio. Konklude ni povas diri, ke ĉi tiu simpla pruvo montras ke esperanto jam sufiĉe vivas.

25 Junio okazos distriktkunveno en Alkmaar. Kiam ni scios pli pri tio, tiam ni alvokos niajn anojn por viziti kune bicikle Alkmaar. Do estu pretaj. La estraro.

ESPERANTO-GIDSEN.

Bezoekt Estland! een nieuw toeristenland in 't noorden met historiese steden.

De Estlandse toeristenbond in Tallinn heeft ter gelegenheid van het 10-de estlandse nationale zangfeest in Junie een aardig, rijk geïllustreerd vouwbaar gidsje van 18 pg. uitgegeven.

Het bevat in goed Esperanto een kort histories overzicht: noe de Estlanders, vroeger een zelfstandig volk, in 1920 eindelik, na 700 jaren gebukt te zijn geweest onder de heerschappij eerst van Denen, toen van Duitsers en Russen, hun zelfstandigheid hebben herwonnen. Verder over de levensvoorwaarden, de middeleeuwse steden met historiese gebouwen, badplaatsen, sportleven enz. Het hoofdstuk over de verkeerswegen naar Estland is met een kaart toegelicht.

Alle inlichtingen over Estland zijn verkrijgbaar bij de Estona Turisma Klubo, Tallinn, Rüütli 2 of bij de Esperanta Turista Komisiono, Tallinn, Niguliste 10, waar men ook deze gids kan aanvragen.

AGENDA

Zie ook „Uit de Afdelingen". Ieder bezoeke de vergaderingen

Alkmaar (Distr. N. H.) 25 Junie 10.30 uur, Koorstraat 10, alg. verg. van de N.H. afdn.

Amsterdam (Distr.) Zondag 11 Junie ekskursie per fiets naar de Vinkeveense plassen. Bijeenkomen te 8 uur a.s. Duivendrechtse brug. (Zie bericht in vorig L E).

Amsterdam IV. Elke Dinsdagavond van 19.30-21.00 uur en elke Woensdagochtend van 10.30-12.00 konversatie Falckstraat 10.

Amsterdam IX. Klubavond elke Vrijdag van 8-10 uur, Zandhoek 14.

A'dam XI. Donderdags konversatie in „De Leeuw", Valkenburgerstraat 149 (C.)

Bussum. Elke Donderdag bijeenkomst in „Voorwaarts", Brinklaan 44.

Enschede. 11 Junie. Per fiets naar Nijverdal. Om uur vertrek van „Schuttersveld".
14 Junie. Verg. in gebouw J.V.O.

Haarlem. Elke dinsdagav. 8 uur bijeenkomen „Centrale" (Zie afd. ber.)

Hillegersberg (R'dam VI). Klubavond Woensdags van 8-10 uur in „Nia Domo", v. d. Veldelaan 20.

Hilversum. Konversatie en kursus elke Woensdagavond 8 uur, Leeuwenhoekstr. 140.

Rotterdam III. Klubavond Maandags in 't NASB-gebouw, Naningstraat 13.

Rotterdam V. Elke Dinsdagavond klubavond 8 uur in „Spoorzicht", Hilledwarsstraat 2 b. Kunveno Merkredvespere 8-10 en salono de „Nia Domo", Van der Veldelaan 20.

Scheveningen. Maandags klubav. 8 u. v. Egmondstr. 130.

Zwolle. 11 Junie per fiets naar Nijverdal. Vertrek 6.30 u. van de Vechtbrug.
Elke Donderdagavond om 8 uur bijeenkomst in Palvu.